

And on the garments of an ignoramus

ועל¹ בגדי עם הארץ -

Overview

One of the six ספיקות which they were גוזר on in אושא, was the garments of עמי הארץ. There is a dispute between רש"י and תוספות why they were גוזר on בגדי עם הארץ.

דגזרו עליהם שיהיו כזבין² לכל דבריהם ואפילו רוק שלו טמא -

For the רבנן were גוזר on the עמי הארץ that they should be like זבין in all their matters, and even the spit of an עם הארץ is טמא -

דאמר בפרק בתרא דחגיגה³ (דף כג, א) גזירה משום צינורא דעם הארץ -

As כלים הנגמרים בטהרה regarding מסכת חגיגה פרק of the last states in the שמואל As ע"ה - ע"ה because of the spittle of an ע"ה is on account of a טבילה לקודש require

ואפילו טמא מת רוק שלו אינו טמא⁴ אלא שעשאוהו כזב -

But even the spit of a טמא מת is not מטמא, so why should the רוק of an ע"ה be מטמא, rather we must say because the רבנן made an ע"ה like a זב, so his רוק is מטמא - כלים

cautions: תוספות

לבד מהיסט⁵ ומדרס⁶ שלא גזרו עליו⁷ -

Except regarding the טומאה of היסט ומדרס, which they were not גוזר on an ע"ה -

כדתנן במסכת טהרות (פרק ז משנה ו) דקתני התם בגנבים⁸ שנכנסו לבית -

As we learnt in a משנה in מסכת טהרות, where the משנה states there, 'thieves who entered into a house -

¹ In our גמרות the text reads ועל ספק בגדי (ועל בגדי not). The meaning in any case is that עמי הארץ are מספק. The טומאה of an ע"ה is (considered as) a טומאה based on a ספק.

² The laws of a זב (one who has a certain emission of bodily fluid) are enumerated in the תורה (in טו-ב-טו). (ויקרא [מצורע] טו, ב-טו). They include that he is מטמא anyone who is in contact with him; his spit is מטמא (like an הטומאה) and he is also מטמא and is מושב ומושב (see footnote # 5 & 6).

³ See the משנה there on כב, which states that כלים which were completed בטהרה, nevertheless they require טבילה if one wishes to use them for קודש. The reason is because we are concerned perhaps it came in contact with the spittle of an ע"ה. This proves that even the רוק of an ע"ה is מטמא, something which is unique to a זב.

⁴ The רוק of a טמא מת is ראשון and cannot be מטמא כלים. See 'Thinking it over'.

⁵ היסט means moving; if a זב moves an item it becomes טמא (even if he did not touch it with his body)..

⁶ מדרס means anything which the זב puts his weight on, such as on a chair or bed even if he did not move them (they are referred to as מרכב, מושב, מרכב). An ע"ה cannot convey טומאה through היסט or מדרס.

⁷ They were not גוזר on היסט, for then no one would hire an ע"ה as a porter (which the חברים needed). Similarly it would be difficult to avoid מדרס, however people can be careful avoiding touching or coming into contact with the spit of an ע"ה.

⁸ גנבים are presumed to be ע"ה and the טומאה of ע"ה applies to them.

אין טמא אלא מקום רגלי הגנבים ומה הן מטמאין אוכלים ומשקין -

Only the place where they walked is טמא, and what are they מטמא, food and drink; we assume that they touched the אוכלין ומשקין -

אבל כלי חרס המוקף צמיד פתיל⁹ ומשכבות ומושבות¹⁰ טהור¹¹ -

However an earthenware utensil which is surrounded with a פתיל and similarly משכבות ומושבות are טהור -

ואם יש עמהן נכרי¹² או אשה¹³ הכל טמא¹⁴ -

- 'טמא However if there is a gentile or a woman among the thieves **everything is טמא** ובהניזקין (גטין דף סא, ב ושם) משמע נמי הכי דפריך¹⁵ וליחוש שמא תסיטם אשתו נדה -

And it also seems so in פרק הניזקין that an ע"ה is not בהיסט. **For the גמרא asks** there, **'but let us be concerned that that his (the ע"ה) wife who is a נדה moved them'**, which will make the תרומה טמא -

משמע דהוא אינו מטמא בהיסט¹⁶ -

- היסט This indicates that the ע"ה **will not be מטמא through היסט** -

Tosfos discusses a similar issue

ועל ספק רוקין נמי דקאמר דחיישינן שמא של עם הארץ הן¹⁷ שרוקו טמא היינו כדפרישית -
And also what the ספק רוקין is ו' ספיקות states that one of the משנה **is ו' ספיקות**, it means that **we are concerned, perhaps this רוק is from an ע"ה whose רוק is טמא,**¹⁸ **this is in accordance with what I have explained** that an ע"ה has the דין of a זב -

בגדי עם הארץ is now returning to the explanation of תוספות:

⁹ צמיד פתיל means that it is tightly covered. A כלי חרס can only be מקבל טומאה from its airspace; if it is covered with a פתיל it cannot be מקבל טומאה (even באוהל המת) since the טומאה did not enter its airspace. The only exception is (ויקרא [מצורע] טו, יב in) פסוק which states derived from the פסוק (וכלי חרש אשר יגע בו הזב ישבר רש"י see; and חרש אשר יגע בו הזב ישבר פסוק).

¹⁰ See footnote # 6. This is טומאת מדרס.

¹¹ This proves what Tosfos said that even though they were גוזר on ע"ה to be like זבים, however they excluded them from being מדרס ומדרס, therefore the משכבות ומושבות are טהור.

¹² The נכרי were גוזר that a נכרי should be like זב, even to be מדרס ומדרס.

¹³ We are concerned that she is a נדה or זבה where she too is מדרס ומדרס.

¹⁴ We see from here that there is no טומאת היסט ומדרס by an ע"ה (only by a נכרי ואשה).

¹⁵ מוקף צמיד פתיל if it is ע"ה by an ע"ה if it is פתיל which states that one can deposit תרומה by an ע"ה.

¹⁶ If an ע"ה is בהיסט, the גמרא should have asked that he will be מסיט the תרומה (why ask only about his wife)?!

¹⁷ However רוקין רש"י explains that it may be רוק (not ע"ה רוק as Tosfos explains).

¹⁸ According to the מהרש"א the explanation here is that 'תוס' is saying when the גמרא states רוקין (but it does not say ע"ה של ע"ה) it could mean either of two things (that is the meaning of 'שמא' in 'תוס'); either we are discussing the רוק of an ע"ה which is considered a מספק, or it can refer to רוק סתם which is מספק since it may be רוק הזב (as רש"י explains). The way to read this line of 'תוס' according to the מהרש"א is: דחיישינן (concerning רוקין which the משנה says we are concerned about it and so we burn the תרומה), the reason for this concern is either (that is the meaning of 'שמא') because it is the רוק ודאי of an ע"ה (which ע"ה is considered a מספק), or (which 'תוס' does not say) רוק סתם for we are concerned that perhaps it is רוק (as רש"י explains it).

ולא כפירוש הקונטרס¹⁹ דפירש דבגד עם הארץ טמא דחיישינן שמא ישבה עליו אשתו נדה:
And not like the interpretation of רש"י who explained that בגדי ע"ה are טמא because we are concerned perhaps his נדה wife sat on them.

Summary

טומאת היסט ומדרס except for זבין like they are because טמא are בגדי ע"ה

Thinking it over

חושש that proves that the חכמים made the ע"ה כזבין from the fact that we are חושש that spit from the ע"ה fell on the כלים;²⁰ however even the רוק of טמא מת cannot be מטמא מטמא. ²¹ This proves that an ע"ה is like a זב. However we can argue that מדרבנן all צינורא can be מטמא כלים (this is one of the דבר),²² how can we prove from דע"ה that they made them like זבין?²³

---

¹⁹ בד"ה ועל ספיקו וכו' ע"ה. This רש"י disagrees with 'תוס' explanation of הארץ עם בגדי. The רש"י ד"ה ספק רוקין also (partially) disagrees with 'תוס' explanation of רוקין. See footnote # 18.

²⁰ See footnote # 3.

²¹ See footnote # 4.

²² See יג, ב.

²³ See שבת של מי.